

MAREK RYSZARD SMARZEWSKI

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

marek.smarzewski@kul.pl

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0910-9128>

PRZEKAZYWANIE POSTĘPOWAŃ KARNYCH POMIĘDZY PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

TRANSFER OF CRIMINAL PROCEEDINGS BETWEEN MEMBER STATES OF THE EUROPEAN UNION

Abstract. This study aims to provide a preliminary assessment of the effectiveness, functionality and potential of transferring criminal proceedings between European Union member states. This constitutes a significant addition to existing cooperation mechanisms between member states. The study primarily uses legal analysis to interpret Regulation (EU) 2024/3011 on the transfer of criminal proceedings, taking into account the available literature on the subject and considering other instruments of cooperation in criminal matters. The results indicate that transferring proceedings is an important tool for increasing the flexibility and efficiency of the cooperation system.

Keywords: transfer of criminal proceedings; Regulation (EU) 2024/3011; cooperation in criminal matters; European Union

WPROWADZENIE

Specyfika dzisiejszej przestępczości i niejednokrotna konieczność procedowania w sprawach z europejskim elementem transgranicznym wymagają ciągłego doskonalenia instrumentów współpracy w sprawach karnych. Kluczowe jest nie tylko takie konstruowanie katalogu narzędzi współpracy, które pozwalałoby na ich zastosowanie w danej sytuacji, w zależności od istnienia takiej potrzeby w praktyce, lecz również stworzenie możliwości wyboru *in concreto* najmniej intruzyjnych opcji kooperacji, gwarantujących ochronę praw podstawowych osoby, do której środek się odnosi. Dobór środków współpracy powinien następować z uwzględnieniem zasady proporcjonalności. To oznacza, że istniejące

instrumenty prawne należy stosować, mając na uwadze nie tylko ich efektywność, lecz również koherentność. W tym celu niezbędne jest dysponowanie przez właściwe organy państw członkowskich UE zasobem narzędzi, pozwalających na prowadzenie skutecznej współpracy. Powinny to być instrumenty przystające do aktualnych realiów i oferujące w swej różnorodności wybór środka adekwatnego do sytuacji procesowej.

Przykładem instytucji, mogącej stanowić narzędzie służące rozwiązywaniu sporów jurysdykcyjnych pomiędzy państwami członkowskimi, jak i alternatywę dla innych środków współpracy, w tym zwłaszcza tych najczęściej wykorzystywanych, jak europejski nakaz aresztowania (ENA) oraz europejski nakaz dochodzeniowy (END), jest przekazanie postępowania karnego. Przekazanie postępowania karnego to forma współpracy, w ramach której organ sądowy jednego państwa członkowskiego Unii Europejskiej zajmuje stanowisko, że z perspektywy danego postępowania karnego najlepszym rozwiązaniem będzie jego prowadzenie w innym państwie członkowskim i w związku z tym występuje do właściwego organu tego państwa z wnioskiem o przejęcie tego postępowania¹.

Wskazany środek współpracy został uregulowany w szczególności w Europejskiej konwencji o przekazywaniu ścigania w sprawach karnych z 15 maja 1972 r.² Europejska konwencja, pozostająca podstawowym aktem prawnym normującym przekazywanie postępowań karnych, została jednak ratyfikowana zaledwie przez 13 państw członkowskich UE³. Z tego względu, jak również mając na uwadze rozbieżności w praktyce stosowania instrumentów w przedmiocie przekazywania postępowań, wysoki stopień abstrakcyjności lub brak precyzyjności obowiązujących w tym zakresie regulacji oraz potrzebę stworzenia prawnych podstaw do konsolidowania postępowań, w sytuacji ich równoległego prowadzenia w tej samej sprawie w różnych państwach członkowskich, przyjęty został nowy jednolity instrument standaryzowany w Rozporządzeniu (UE) 2024/3011 z 27 listopada 2024 r. w sprawie przekazywania postępowań w sprawach karnych⁴.

Celem artykułu jest zaprezentowanie przekazywania postępowań karnych jako elementu uzupełniającego katalog środków współpracy w sprawach

¹ Por. P. VERREST, M. LINDEMANN, P. MEVIS, S. SALVERDA, *The transfer of criminal proceedings in the EU. An exploration of the current practice and of possible ways for improvement, based on practitioners' views*, Rotterdam–Amsterdam–Bielefeld 2022, w: <https://www.eur.nl/esl/media/109844>, s. 6 (dostęp: 17.02.2025).

² *European Treaty Series – No. 73*, w: <https://rm.coe.int/1680072d42> (dostęp: 17.02.2025) (dalej: europejska konwencja z 1972 r.).

³ Zob. *Chart of signatures and ratifications of Treaty 073 European Convention on the Transfer of Proceedings in Criminal Matters*, w: <https://www.coe.int/en/web/conventions/full=-list?module=signatures-by-treaty&treaty=073> (dostęp: 17.02.2025).

⁴ Dz.U.UE.L. 2024. 3011 z 18 grudnia 2024 r. (dalej: Rozporządzenie 2024/3011).

karnych. Przeprowadzone analizy prowadzą do wniosku, że obecnie funkcjonujący system środków współpracy w sprawach karnych nie jest kompletny, a przekazywanie postępowań karnych stanowi istotną alternatywę dla pozostałych instrumentów kooperacji, pozwalając na ich efektywne, proporcjonalne i koherentne stosowanie.

1. PRZEKAZYWANIE POSTĘPOWAŃ KARNYCH – ISTOTA I KONTEKST PRAWNY

Przekazywanie postępowań karnych jest kluczową instytucją w sytuacji, gdy istnieje więcej niż jedno państwo posiadające jurysdykcję w odniesieniu do określonego przestępstwa lub przestępstw. W takim bowiem przypadku istotne jest, żeby właściwe organy jednego państwa członkowskiego miały możliwość przekazania postępowania do innego państwa członkowskiego uznanego za takie, w którym przeprowadzenie postępowania będzie skuteczne i pozwoli na prawidłowe sprawowanie wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych. Nie bez znaczenia pozostaje to, że przekazywanie postępowań może mieć znaczenie z perspektywy przewycięzania konfliktów jurysdykcyjnych, stanowić rozwiązanie pozwalające na uniknięcie bezkarności za niektóre przestępstwa czy też umożliwiać efektywne ściganie przestępstw o charakterze transgranicznym z zapewnieniem gwarancji dla ochrony praw podstawowych uczestników postępowania, w tym zabezpieczać respektowanie zasady *ne bis in idem*⁵.

Odpowiedź na potrzebę uzupełnienia w prawie europejskim ostatniej wyraźnej luki w systemie współpracy w sprawach karnych⁶ stanowi Rozporządzenie 2024/3011. Uchwalenie wskazanego aktu prawnego było podyktowane nie tylko

⁵ Zob. przykładowo: *Eurojust Report on the Transfer of Proceedings in the European Union*, s. 3, w: <https://www.eurojust.europa.eu/sites/default/files/assets/eurojust-report-on-the-transfer-of-proceedings-in-the-eu.pdf> (dostęp: 19.02.2025); M. KALIFA-GBANDI, *Addressing the Problems of Jurisdictional Conflicts in Criminal Matters within the EU*, „EUCRIM” (2020), nr 3, w: https://eu-crim.eu/media/issue/pdf/eucrim_issue_2020-03.pdf#page=55, s. 211 (dostęp: 19.02.2025); M. LUDWICZAK, *Jurisdiction and Applicable Law in the EU Directive on Transfer of Proceedings in Criminal Matters*, „New Journal of European Criminal Law” 1 (2010), nr 3, s. 344; P.P. PAULESU, *Ne bis in idem and Conflicts of Jurisdiction*, [w:] *Handbook of European Criminal Procedure*, red. R.E. Kistoris, Cham 2018, s. 416-417.

⁶ Por. B. DE JONGE, *Transfer of criminal proceedings: from stumbling block to cornerstone of cooperation in criminal matters in the EU*, „ERA Forum” 21 (2020), s. 450; W. SCHOMBURG, *Criminal matters: transnational ne bis in idem in Europe – conflict of jurisdictions – transfer of proceedings*, „ERA Forum” 13 (2012), s. 322; J. OUWERKERK, *Are Alternatives to the European Arrest Warrant Underused? The Case for an Integrative Approach to Judicial Cooperation*

brakiem odpowiedniego instrumentu prawnego, służącego przekazywaniu postępowań karnych na gruncie unijnym. Jak trafnie zwrócono uwagę w raporcie Eurojustu, w przypadku zaistnienia konfliktów jurysdykcyjnych nie stanowią rozwiązania regulacje decyzji ramowej 2009/948/WSiSW⁷, które przewidują jedynie obligatoryjną procedurę konsultacji pomiędzy właściwymi organami krajowymi w sytuacji, gdy toczą się równolegle w różnych państwach członkowskich postępowania dotyczące tych samych czynów tej samej osoby. Decyzja ramowa 2009/948/WSiSW nie statuuje bowiem możliwości przekazywania. Konieczność reglamentacji instrumentu przekazywania postępowania karnego na gruncie prawa europejskiego była również uwarunkowana różnorodnością rozwiązań prawnych wykorzystywanych w przedmiotowym kontekście⁸.

Głównym aktem prawnym stanowiącym podstawę do przekazywania postępowań karnych jest wspomniana już europejska konwencja z 1972 roku, która określa zakres podmiotowy i przedmiotowy przekazania, jego warunki oraz procedurę. Mechanizm współpracy lokuje jednak – co do zasady – na szczeblu centralnym, tj. pomiędzy Ministerstwem Sprawiedliwości państwa wzywającego a Ministerstwem Sprawiedliwości państwa wezwanego. Co prawda, na podstawie wzajemnych porozumień pomiędzy państwami-stronami Konwencji, przewiduje się również m.in. możliwość bezpośredniego przekazywania postępowań pomiędzy właściwymi organami państwa wzywającego i państwa wezwanego. Niemniej konwencyjny instrument współpracy nie wpisuje się w model europejskich środków pomocy w sprawach karnych. Z uwagi na niewielki zakres ratyfikacji, nie kreuje on jednolitych norm współpracy w zakresie przekazywania ścigania pomiędzy państwami członkowskimi UE⁹. Z tych względów w analizowanym kontekście zastosowanie znajduje często art. 21 Europejskiej konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych z 20 kwietnia 1959 r.¹⁰ i art. 6 Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy państwami

Mechanisms in the EU Criminal Justice Area, „European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice” 29 (2021), s. 94.

⁷ Decyzja ramowa 2009/948/WSiSW z 30 listopada 2009 r. w sprawie zapobiegania konfliktom jurysdykcji w postępowaniu karnym i w sprawie rozstrzygania takich konfliktów. Dz.U.UE.L. 328.42 z 15 grudnia 2009 r.

⁸ *Eurojust Report on the Transfer of Proceedings in the European Union*, s. 4.

⁹ Europejska konwencja o przekazywaniu ścigania w sprawach karnych z 15 maja 1972 r. została ratyfikowana przez mniej niż połowę państw członkowskich: Austrię, Bułgarię, Cypr, Czechy, Danię, Estonię, Hiszpanię, Holandię, Litwę, Łotwę, Rumunię, Słowację i Szwecję.

¹⁰ Europejska Konwencja o pomocy prawnej w sprawach karnych z 20 kwietnia 1959 r. ze zmianami wprowadzonymi Protokołem dodatkowym do Konwencji z 17 marca 1978 r. oraz Drugim protokołem dodatkowym do Konwencji z 8 listopada 2001 r. Dz.U. z 1999 r. Nr 76, poz. 854 ze zm.

członkowskimi Unii Europejskiej z 29 maja 2000 r.¹¹, przewidujący możliwość wystąpienia o ściganie podejrzanego na terytorium innego państwa będącego stroną Konwencji. Ogólne ukazanie kontekstu normatywnego pozostawało zasadne, gdyż zgodnie z art. 36 Rozporządzenia 2024/3011, dane rozporządzenie będzie stosowane od 1 lutego 2027 roku.

Mając na uwadze art. 2 pkt 1 i 2 w zw. z art. 1 pkt 1 w zw. z art. 5 ust. 1 Rozporządzenia 2024/3011, zastosowanie analizowanego instrumentu współpracy może nastąpić na podstawie wniosku państwa wzywającego o przekazanie postępowania karnego skierowanego do państwa wezwanego, jeżeli cel w postaci skutecznego i prawidłowego sprawowania wymiaru sprawiedliwości, w tym obejmujący proporcjonalność, może być lepiej osiągnięty przez przeprowadzenie postępowania w innym państwie członkowskim. Wskazany cel wydaje się mieć charakter kluczowy, gdyż wyznacza zakres, w jakim dopuszczalne jest stosowanie instytucji z uwagi na kwestię jurysdykcji. Otóż w art. 3 ust. 1 Rozporządzenia 2024/3011 przewidziano szczególne sytuacje, w których państwo wezwane posiada jurysdykcję w przypadku każdego przestępstwa, w odniesieniu do którego zastosowanie ma prawo krajowe.

Analizując kwestie dotyczące sposobu uregulowania jurysdykcji w Rozporządzeniu 2024/3011, należy uznać, że ukazują one m.in. obraz instytucji przekazania jako alternatywy dla ENA. Przekazanie postępowania karnego jest bowiem dopuszczalne, po pierwsze, względem podejrzanego lub oskarżonego, który przebywa na terytorium państwa wezwanego i jest jego obywatelem lub ma w nim miejsce zamieszkania, jeżeli w odniesieniu do jego osoby zachodzi negatywna przesłanka wykonania ENA określona w art. 4 pkt 7 lit. b decyzji ramowej 2002/584/WSiSW¹². Po drugie, w art. 3 ust. 1 lit. b Rozporządzenia 2024/3011, przewidziano możliwość zastosowania omawianego instrumentu współpracy, w sytuacji odmowy wykonania ENA i przekazania podejrzanego lub oskarżonego przebywającego w państwie wezwanym i będącego obywatelem tego państwa lub mającego w nim stałe miejsce zamieszkania, jeżeli istnieją konkretne i obiektywne podstawy do uznania, że przekazanie w ramach ENA naruszałoby prawa podstawowe osoby żądanej. Ponadto w art. 3 ust. 1 lit. e-c Rozporządzenia 2024/3011 jurysdykcja określona została z uwagi na zaistnienie okoliczności wpływających na racjonalność uznania, że państwo wezwane

¹¹ Konwencja o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej sporządzona w Brukseli dnia 29 maja 2000 r., Dz.U.UE.C. 197.01 z 12 lipca 2000 r.; Dz.U. z 2007 r. Nr 135, poz. 950.

¹² Decyzja ramowa Rady 2002/584/WSiSW z 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania między Państwami Członkowskimi. Dz.U.UE.L. 2002.190.01 z 18 lipca 2002 r.

będzie stanowiło lepsze forum do przeprowadzenia postępowania karnego z uwagi na fakt zaistnienia na jego terytorium większości skutków przestępstwa lub istotnej części szkody; prowadzenia w tym państwie postępowania karnego względem danego podejrzanego lub oskarżonego w zakresie innych okoliczności czynu, a w sytuacji, gdy podejrzany lub oskarżony jest obywatelem państwa wezwanego lub ma w tym państwie miejsce zamieszkania; prowadzenia w państwie wezwanym postępowania karnego w odniesieniu do tych samych lub powiązanych okoliczności faktycznych, względem innych osób, a podejrzany lub oskarżony jest obywatelem państwa członkowskiego bądź ma w tym państwie miejsce zamieszkania.

Jak można odczytywać z motywu 17 Rozporządzenia 2024/3011, specyficzne określenie jurysdykcji było konieczne zarówno dla zapewnienia wspomnianego skutecznego i prawidłowego sprawowania wymiaru sprawiedliwości, jak i dla skutecznej ochrony praw podstawowych podejrzanych, oskarżonych oraz pokrzywdzonych. Z kolei na kanwie motywu 18 Rozporządzenia 2024/3011 zachodzi możliwość zidentyfikowania kolejnego założenia uzasadniającego ukształtowanie jurysdykcji w realizacji dążenia do zapobiegania bezkarności sprawców poważnych przestępstw, w odniesieniu do których zachodzi negatywna przesłanka do wykonania ENA. Przekazywanie postępowań karnych może wreszcie służyć eliminowaniu sporów jurysdykcyjnych, zapewniając możliwość skoncentrowania procedowania w państwie wezwanym.

Mając na uwadze sposób określenia jurysdykcji, punktem wyjścia dla zastosowania analizowanej instytucji jest – zgodnie z art. 5 ust. 1 Rozporządzenia 2024/3011 – jej celowość i proporcjonalność w danym przypadku. Jednocześnie przewiduje się konieczność uwzględnienia kryteriów wymienionych w art. 5 ust. 2 Rozporządzenia 2024/3011. Decyzja o przekazaniu podejmowana *casu ad casum*, po przeprowadzeniu oceny konkretnych okoliczności faktycznych przez pryzmat czynników określonych w art. 5 ust. 2 Rozporządzenia 2024/3011, powinna następować – jak można odczytywać na tle motywu 25 Rozporządzenia 2024/3011 – dopiero wówczas, gdy znajduje ona uzasadnienie w najlepszym interesie wymiaru sprawiedliwości. Nie dokonując szczegółowego omówienia kwestii warunkujących lub współwarunkujących przekazanie, należy podkreślić, że określają one zakres analizowanego instrumentu prawnego w sposób stanowiący uzupełnienie sygnalizowanej już luki instytucjonalnej w systemie współpracy. Takie twierdzenie jest uzasadnione, jeżeli poszczególne kryteria pozwalają na racjonalizację przekazania potrzebą skumulowania postępowania w państwie wezwanym.

2. PRZEKAZYWANIE POSTĘPOWAŃ KARNYCH – MECHANIZM DZIAŁANIA

Procedowanie kwestii przekazania następuje na podstawie wniosku sporządzonego przez właściwy organ państwa wzywającego na formularzu stanowiącym załącznik nr 1 do Rozporządzenia 2024/3011, który musi być należycie uzasadniony, zawierać niezbędne informacje, podpis uprawnionego podmiotu oraz poświadczać prawdziwość i poprawność jego treści. Na zasadzie art. 2 pkt 3 lit. a-b Rozporządzenia 2024/3011, organem właściwym do zainicjowania procedury przekazania jest sędzia, sąd, sędzia śledczy, prokurator lub każdy inny właściwy w państwie wzywającym organ wyznaczony do działania jako organ dochodzeniowy, przy czym wniosek składany przez taki organ podlega zatwierdzeniu przez sędziego, sąd, sędziego śledczego lub prokuratora. Z kolei właściwość do podejmowania decyzji w przedmiocie uwzględnienia wniosku o przekazanie została powierzona sędziom, sądom, sędziom śledczym lub prokuratorom.

Organ państwa wezwanego może uznać informacje przekazane z wnioskiem o przekazanie za niewystarczające i wystąpić do państwa wzywającego celem ich uzupełnienia. W razie dysponowania wystarczającymi informacjami i stwierdzenia istnienia podstaw do przekazania, przy jednoczesnym braku przesłanek skutkujących odmową lub mogących warunkować odmowę, kompetentny organ państwa wezwanego wydaje decyzję o wyrażeniu zgody na przekazanie postępowania karnego. Zakres zgody może dotyczyć całości lub części postępowania. Należy przy tym zwrócić uwagę, że do czasu otrzymania przez organ państwa wzywającego od państwa wzywanego decyzji w przedmiocie przekazania istnieje możliwość wycofania wniosku, o czym należy natychmiast poinformować organ wezwany.

Podejmowanie decyzji o przejęciu postępowania karnego przez organ wezwany następuje z uwzględnieniem podstaw odmowy. Rozporządzenie 2024/3011 przewiduje zarówno przypadki, przy zaistnieniu których organ wezwany jest zobowiązany do odmowy przejęcia postępowania karnego, jak i te, których ziszczenie się może uzasadniać decyzję odmowną. Okoliczności skutkujące odmową przekazania pozostają w dużej mierze zbieżne z tymi warunkującymi pozytywną decyzję o zastosowaniu innych instrumentów współpracy. Zdecydowano się natomiast – podobnie jak w przypadku decyzji ramowej 2002/584/WSiSW – na wyodrębnienie obligatoryjnych i fakultatywnych podstaw odmowy. W tym kontekście na szczególną uwagę zasługuje możliwość negatywnego rozpoznania wniosku organu państwa wzywającego przez uznanie, że przekazanie postępowania nie jest w interesie skutecznego i prawidłowego sprawowania wymiaru sprawiedliwości. Jej przewidzenie w ramach przesłanek odmowy daje organowi

państwa wezwanego władzę dyskrecyjną w kwestii weryfikacji spełnienia w danym przypadku zasadniczego kryterium przekazania z punktu widzenia celowości i proporcjonalności.

W ramach instytucji przekazywania postępowań karnych istotną, o ile nie kluczową rolę spełnia mechanizm konsultacji. Konsultowanie się pomiędzy organem wzywającym i wezwanym należy uznać za istotne nie tylko w kontekście przewidzianego w art. 12 ust. 3 Rozporządzenia 2024/3011 dokonania ustaleń w zakresie dotyczącym potencjalnych podstaw odmownych. Konsultacje mają służyć skutecznej współpracy z wykorzystaniem instytucji przekazywania postępowań karnych, stąd też mogą być podejmowane jeszcze przed zainicjowaniem procedury przekazania, tj. przed wydaniem stosownego wniosku. Wówczas już wszakże uzasadnione pozostaje poczynienie z docelowym organem wezwanym wstępnych ustaleń, czy zachodzą warunki dopuszczalności przekazania postępowania. W oparciu o art. 14 ust. 2 Rozporządzenia 2024/3011 wskazane jest zatem niejednokrotnie przeprowadzenie rozeznania co do tego czy przekazanie leżałoby w interesie wymiaru sprawiedliwości i czy stanowi ono proporcjonalny środek współpracy w danym przypadku. Przepis art. 14 ust. 2 Rozporządzenia 2024/3011 przewiduje również możliwość konsultacji w celu ewentualnego zaproponowania organowi państwa wzywającego skierowania wniosku o przekazanie postępowania. Jak stanowi art. 14 ust. 3 Rozporządzenia 2024/3011, co do zasady, w ramach konsultacji prowadzonych jeszcze przed złożeniem wniosku o przekazanie, należy udostępnić organowi wezwanemu wszelkie niezbędne informacje dotyczące danego postępowania karnego. O stosowną pomoc w danym aspekcie współpracy organ wzywający lub wezwany mogą wystąpić do Eurojustu lub Europejskiej Sieci Sądowej.

3. PRZEKAZYWANIE POSTĘPOWAŃ KARNYCH W KONTEKŚCIE INNYCH INSTRUMENTÓW WSPÓŁPRACY W SPRAWACH KARNYCH

Wprowadzenie możliwości przekazywania postępowań karnych stanowi wypełnienie luki w systemie regulowanych przez prawo unijne środków współpracy, jako rozwiązanie stanowiące alternatywę, gdy pożądanego skutku nie da się osiągnąć z wykorzystaniem innych instrumentów kooperacji lub kiedy to jego zastosowanie będzie efektywne i proporcjonalne w danej sytuacji procesowej, mając na uwadze konieczność zapewnienia gwarancji dla ochrony praw podstawowych. Stąd też uzasadnione pozostaje zaakcentowanie stosownych relacji analizowanej instytucji do pozostałych mechanizmów współpracy.

Przekazanie postępowania może znaleźć zastosowanie w przypadku osiągnięcia przez państwa członkowskie – na podstawie decyzji ramowej 2009/948/WSiSW lub w inny sposób, w tym w szczególności w drodze przeprowadzonych konsultacji – porozumienia w przedmiocie skoncentrowania postępowania w jednym z tych państw. Zasadność wykorzystania instytucji przekazywania postępowań karnych we wskazanym zakresie znajduje swoją racjonalizację zarówno w motywie 8 Rozporządzenia 2024/3011, jak i w wyraźnym odniesieniu do możliwości stosowania takiej procedury w ramach katalogu kryteriów branych pod uwagę w kontekście oceny zasadności wystąpienia z wnioskiem o przekazanie, a to konkretnie w art. 5 ust. 2 lit. k Rozporządzenia 2024/3011. Niewątpliwie zatem, w razie prowadzenia równoległych postępowań w dwóch lub większej liczbie państw członkowskich w odniesieniu do tej samej osoby i tych samych okoliczności faktycznych, przekazanie postępowania do jednego z tych państw może pozwolić na niwelowanie negatywnych skutków wynikających z konfliktu jurysdykcyjnego lub konfliktów jurysdykcyjnych.

Analiza postanowień preambuły oraz poszczególnych przepisów Rozporządzenia 2024/3011 daje podstawy do postawienia tezy o możliwości przekazania postępowania znajdującego się zarówno na etapie postępowania przygotowawczego, jak również postępowania sądowego. Za słuszością takiego podejścia przemawia to, że przekazywanie dotyczy postępowań karnych *in genere*, bez wyłączenia z tego zakresu postępowania sądowego. Już sama definicja legalna organu wzywającego oraz organu wezwanego zdaje się wskazywać na zróżnicowanie organów kompetentnych do wystąpienia z wnioskiem o przekazanie, czy też do podjęcia decyzji o przejęciu, w zależności od ich właściwości na poszczególnych etapach postępowania. Ponadto Rozporządzenie w wielu przepisach odnosi się m.in. do podejrzanego lub oskarżonego, jako podmiotów właściwych odpowiednio dla przygotowawczego oraz sądowego stadium procesu, których sytuacja faktyczna lub prawna determinuje przekazanie, bądź też których inicjatywa może skutkować wystąpieniem przez organ wzywający z wnioskiem o przekazanie. Nie sposób również tracić z pola widzenia tego, że instytucja przekazania wydaje się pomyślana jako mająca sprzyjać m.in. zapewnieniu podejrzanemu lub oskarżonemu możliwości udziału w postępowaniu, w tym w szczególności zagwarantowaniu prawa do obecności na rozprawie, co wynika chociażby z motywu 26 Rozporządzenia 2024/3011. Trzeba też zauważyć, że w sekcji D, punkcie 2 formularza wniosku do celów przekazania postępowania karnego, stanowiącego załącznik nr 1 do Rozporządzenia 2024/3011, zaznaczeniu podlega opcja, na jakim etapie toczy się wnioskowane do przekazania postępowanie. Wskazany dokument przewiduje do wyboru opcje przekazania w zakresie postępowania przygotowawczego/ścigania oraz postępowania sądowego.

Rozporządzenie 2024/3011 nie przewiduje natomiast możliwości przekazywania sprawy znajdującej się w stadium postępowania wykonawczego. Jak wynika z motywu 10, Rozporządzenie 2024/3011 uzupełnia decyzję ramową 2005/214/WSiSW¹³, decyzję ramową 2008/909/WSiSW¹⁴ oraz decyzję ramową 2008/947/WSiSW¹⁵ i nie ma wpływu na ich stosowanie. Wymienione decyzje ramowe zaś standaryzują środki znajdujące zastosowanie we współpracy w obszarze przekazywania wykonywania orzeczeń. Idąc za art. 33 ust. 1 Rozporządzenia 2024/3011, należy natomiast zwrócić uwagę, że także już po dacie inicjującej stosowanie tego rozporządzenia, na etapie postępowania wykonawczego w dalszym ciągu podstawę będzie mogła stanowić chociażby europejska konwencja o przekazywaniu ścigania w sprawach karnych. Wątpliwe pozostaje jednak to, ażeby w praktyce zachodziła taka potrzeba, skoro system unijnych instrumentów współpracy w tym zakresie wydaje się być kompletny.

Nie ma wątpliwości, że przekazywanie postępowań stanowi istotną alternatywę dla ENA, jeżeli niejednokrotnie jest ono bardziej efektywne niż przekazanie osoby¹⁶. Przekazanie postępowania może pozostawać rozwiązaniem w sytuacjach, gdy przekazanie osoby na podstawie ENA zostało odroczone lub nastąpiła odmowa jego wykonania m.in. z uwagi na równoległe toczące się na terytorium państwa wykonującego postępowanie karne dotyczące tego samego czynu¹⁷. Wykorzystanie środka z Rozporządzenia 2024/3011 stanowi wyjście także w razie nieproporcjonalności ENA warunkowanej np. ustawowym wymiarem kary pozbawienia wolności przewidzianym za dane przestępstwo mniejszym niż 12 miesięcy, brakiem możliwości prowadzenia postępowania *in*

¹³ Decyzja ramowa Rady 2005/214/WSiSW z 24 lutego 2005 r. w sprawie stosowania zasady wzajemnego uznawania do kar o charakterze pieniężnym. Dz.U.U.E.L. 76.16 z 22 marca 2005 r.

¹⁴ Decyzja ramowa Rady 2008/909/WSiSW z 27 listopada 2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności lub inny środek polegający na pozbawieniu wolności – w celu wykonania tych wyroków w Unii Europejskiej. Dz.U.U.E.L. 327.27 z 5 grudnia 2008 r.

¹⁵ Decyzja ramowa Rady 2008/947/JHA z 27 listopada 2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków i decyzji w sprawie zawieszenia lub warunkowego zwolnienia w celu nadzorowania przestrzegania warunków zawieszenia i obowiązków wynikających z kar alternatywnych. Dz.U.U.E.L. 337.102 z 16 grudnia 2008 r.

¹⁶ LUDWICZAK, *Jurisdiction and Applicable Law in the EU Directive on Transfer of Proceedings in Criminal Matters*, s. 344.

¹⁷ W tym kontekście zob. przykładowo: *Explanatory memorandum accompanies the proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on the transfer of proceedings in criminal matters {SWD(2023) 77 final} – {SWD(2023) 78 final}*, Brussels, 5.4.2023, COM(2023) 185 final, w: [https://www.eumonitor.eu/9353000/1/j4nvke1f m2yd1u0_j9vvik7m1c3gyxp/vmlzisdpfdxt/v=s7z/f=com\(2023\)185en.pdf](https://www.eumonitor.eu/9353000/1/j4nvke1f m2yd1u0_j9vvik7m1c3gyxp/vmlzisdpfdxt/v=s7z/f=com(2023)185en.pdf), s. 1 (dostęp: 22.03.2025).

absentia i zastosowania innych instrumentów prawnych gwarantujących oskarżonemu udział w rozprawie¹⁸. Przekazanie jest również istotną opcją w przypadku występowania negatywnych przesłanek wykonania ENA z art. 4 ust. 2, art. 4 ust. 3 czy art. 4 ust. 7 decyzji ramowej 2002/584/WSiSW, a ponadto wówczas, gdy odmowa realizacji ENA jest spowodowana stwierdzeniem, że przekazanie na podstawie ENA stanowiłoby oczywiste naruszenie prawa podstawowego określonego w art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej¹⁹ oraz w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej²⁰.

Oceniając kwestię relacji do innych środków współpracy, trzeba zwrócić uwagę na to, że przekazanie postępowania z założenia stanowi alternatywę dla END. W tym kontekście należy mieć na względzie kryterium wystąpienia z wnioskiem o przekazanie, określone w art. 5 ust. 2 lit. e Rozporządzenia 2024/3011. Odnosi się ono do sytuacji, w której większość materiału dowodowego, mającego znaczenie dla postępowania przygotowawczego, znajduje się w państwie wezwanym lub w państwie tym ma miejsce zamieszkania większość istotnych świadków. Motyw 29 Rozporządzenia 2024/3011 przyznaje jednak pierwszeństwo END, a przekazaniu nadaje charakter subsydiarny. Przed wystąpieniem o przekazanie postępowania do państwa wezwanego, z uwagi na zlokalizowanie większości materiału dowodowego na terytorium tego państwa, niezbędne pozostaje zatem rozważenie, czy nie jest wystarczające zastosowanie END lub przeprowadzenie czynności dowodowych, w tym np. przesłuchania, z wykorzystaniem innych mechanizmów wzajemnej pomocy prawnej.

4. PROBLEMATYCZNE ZAGADNIENIA ZWIĄZANE Z PRZEKAZYWANIEM POSTĘPOWAŃ KARNYCH

Analizując kwestie związane ze stosowaniem instytucji przekazania jako środka stanowiącego uzupełnienie instrumentarium służącego współpracy w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi UE, należy zwrócić uwagę na sposób określenia organów właściwych zarówno w przedmiocie podjęcia przez organ wzywający decyzji o wystąpieniu z wnioskiem o przekazanie, jak i tej organu wezwanego w sprawie wyrażenia zgody na przejęcie postępowania.

¹⁸ Por. *Eurojust Report on the Transfer of Proceedings in the European Union*, s. 12 (dostęp: 22.03.2025).

¹⁹ Wersje skonsolidowane Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Dz.U.UE.C. 202.1 z 7 czerwca 2016 r.

²⁰ Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej z 7 grudnia 2000 r. Dz.U.UE.C. 202.389 z 7 czerwca 2016 r.

Wątpliwości może budzić *spectrum* podmiotów zaliczonych do kategorii organów wzywających i organów wezwanych. Ogólnie rzecz ujmując, w perspektywie decyzyjnej mogą nimi być sąd, sędzia, sędzia śledczy lub prokurator. Należy bowiem mieć na uwadze, że również w razie wydania wniosku o przekazanie przez inny organ właściwy do działania w państwie wzywającym w charakterze organu dochodzeniowego to sąd, sędzia, sędzia śledczy lub prokurator zatwierdza taki wniosek. Można zatem uznać, że w Rozporządzeniu 2024/3011 określono właściwość organu w sposób podobny, jak uczyniono to w odniesieniu do organu wydającego w art. 2 lit. c Dyrektywy 2014/41/UE²¹. Przedmiotowa zbieżność jest *prima facie* zrozumiała o tyle, o ile przekazanie postępowania stanowi opcję, m.in. w przypadku gdy zastosowanie mechanizmu END będzie niewystarczające. Niemniej jednak nadanie statusu organu właściwego do wydania wniosku prokuratorowi (czy też tym bardziej organowi dochodzeniowemu) może budzić wątpliwości. Niejednokrotnie bowiem wskazany podmiot nie będzie mógł zostać uznany za wpisujący się w pojęcie sądu lub trybunału w rozumieniu art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. To może skutkować obiekcjami w zakresie tego, czy termin organ wzywający i organ wezwany w powiązaniu z pojęciem prokuratora należy rozumieć w ten sposób, że obejmuje on również prokuratorów czy też prokuratury państw członkowskich, które w ramach podejmowania decyzji w przedmiocie wydania lub zatwierdzenia wniosku o przekazanie postępowania karnego narażone są na ryzyko podlegania bezpośrednio lub pośrednio instrukcjom lub indywidualnym poleceniom ze strony organów władzy wykonawczej. Wydaje się, że nie pozostaje uzasadnione przełożenie na analizowaną płaszczyznę rozstrzygnięcia TSUE w wyroku z 8 grudnia 2020 roku²², w zakresie dotyczącym sygnalizowanej kwestii na tle wykładni przepisów Dyrektywy 2014/41/UE. Przekazanie – które może być uzasadnione m.in. umiejscowieniem większości materiału dowodowego w państwie wezwanym – obejmuje bowiem całość lub część postępowania karnego, a jednocześnie można mieć wątpliwości, czy Rozporządzenie 2024/3011 w wystarczający sposób zabezpiecza prawa podstawowe na etapie wydania wniosku o przekazanie, jak i podjęcia decyzji w przedmiocie przekazania w państwie wezwanym. Otóż należy zaakcentować, że nie jest zaskarżalna decyzja organu wzywającego w przedmiocie odmowy zwrócenia się z wnioskiem o przekazanie postępowania karnego. Podobnie rzecz przedstawia się w przypadku decyzji organu wezwanego o odmowie przejęcia postępowania. W zakreślonym obszarze Rozporządzenie

²¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/41/EU z 3 kwietnia 2014 r. w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych. Dz.U.UE.L. 130.1 z 1 maja 2014 r.

²² Wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 8 grudnia 2020 r. C-584/19, A i inni. ECLI:EU:C: 2020:1002.

2024/3011 nie gwarantuje zatem podejrzanemu, oskarżonemu lub pokrzywdzonemu prawa do skutecznego środka odwoławczego, co może okazać się problematyczne zwłaszcza wówczas, gdy decyzja została podjęta przez prokuratora, a wskazane podmioty można by uznać, np. z uwagi na okoliczność zainicjowania procedury przekazania w związku ze złożonym przez nie wnioskiem, za mające interes w przekazaniu, a stąd mające *gravamen* w kontekście zaskarżenia²³.

Dokonując identyfikacji możliwych problematycznych kwestii związanych ze stosowaniem instytucji przekazania postępowania karnego, należy zwrócić uwagę na te dotyczące tłumaczeń. Organ wzywający sporządza wniosek o przekazanie postępowania karnego z wykorzystaniem formularza stanowiącego załącznik nr 1 do Rozporządzenia 2024/3011, w razie potrzeby dołączając do niego wszelkie dodatkowe informacje i dokumenty. Zgodnie z art. 8 ust. 5 Rozporządzenia 2024/3011, zarówno wniosek, jak i wszelkie dodatkowe informacje podlegają tłumaczeniu na język urzędowy państwa wezwanego lub inny język akceptowany przez to państwo. Podobnie rzecz przedstawia się w odniesieniu do dodatkowych informacji oraz zasadniczych części istotnych dokumentów przekazywanych organowi wezwanemu już po wystąpieniu z wnioskiem o przekazanie postępowania. Na zasadzie art. 11 ust. 5 Rozporządzenia 2024/3011, z wydaniem przez organ wezwany decyzji o wyrażeniu zgody na przejęcie postępowania wiąże się zaś obowiązek przekazania oryginału lub uwierzytelnionego odpisu akt sprawy lub istotnych ich części wraz z tłumaczeniem. Przekazanie postępowania karnego, już po zainicjowaniu procedury z nim związanej, która nie musi przecież finalnie doprowadzić do wydania decyzji o wyrażeniu zgody, może generować znaczne koszty, co do zasady stanowiące własne koszty państwa wzywającego w rozumieniu art. 19 ust. 1 Rozporządzenia 2024/3011. Ta kwestia może niejednokrotnie stanowić potencjalną przeszkodę przy podejmowaniu współpracy z wykorzystaniem instrumentu przekazania. W art. 19 ust. 2 Rozporządzenia 2024/3011 przewidziano jednak wyjątek polegający na dopuszczalności podziału kosztów tłumaczenia akt sprawy i innych istotnych dokumentów. Niezależnie od tej regulacji, wydaje się, że to w szczególności konsultacje prowadzone w trybie art. 14 Rozporządzenia 2024/3011 stanowią instytucję pozwalającą na dokonanie prognozy celowości i skuteczności przekazania, w tym oceny zakresu niezbędnych do przetłumaczenia materiałów z akt sprawy i innych dokumentów, które powinny w danym przypadku być wystarczające dla przeprowadzenia procedury przekazania²⁴.

²³ W tym kontekście zob. V. GLERUM, H. KIJLSTRA, *Overarching Analysis*, w: <https://mutualrecognitionnextlevel.eu/sites/mutualrecognition/files/2025-06/MR%202.0%20Overarching%20Analysis.pdf>, s. 122 (dostęp: 10.07.2025).

²⁴ Por. GLERUM, KIJLSTRA, *Overarching Analysis*, s. 127-128 (dostęp: 10.07.2025).

WNIOSKI

Podsumowując powyższe rozważania, w pełni uzasadnione jawi się dokonanie pozytywnej oceny wprowadzenia możliwości przekazywania postępowań karnych jako instrumentu dopełniającego istniejący system środków współpracy w sprawach karnych w UE. Uzupełnia on ich katalog i wpływa na jego różnorodność oraz kompleksowość, stwarzając organom państw członkowskich w większym stopniu możliwość dokonania wyboru instrumentu prawnego proporcjonalnego, a zarazem najbardziej efektywnego w danym przypadku, pozwalającego na osiągnięcie skutku zamierzonego w kontekście podejmowanej współpracy.

Uzasadnione jest uznanie, że brak ratyfikacji Europejskiej konwencji o przekazywaniu ścigania w sprawach karnych z 1972 r. przez wszystkie państwa członkowskie, stosowanie do przekazania art. 21 Europejskiej konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych z 20 kwietnia 1959 r. i art. 6 Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej z 29 maja 2000 r. czy też posiłkowanie się w analizowanym zakresie umowami dwustronnymi lub wielostronnymi skutkowało brakiem transparentności, precyzyjności, jednolitości i spójności w obszarze współpracy. Istniejące, w dalszym ciągu funkcjonujące, podstawy przekazania można ocenić jako modelowo oderwane – w tym w kontekście podstaw ich stosowania i sposobu ich uregulowania – od pozostałych narzędzi kooperacji w sprawach karnych standaryzowanych w prawie europejskim.

Jak słusznie stwierdzono w raporcie Eurojustu, mnogość podstaw prawnych przekazywania postępowań karnych i rozbieżność funkcjonujących w tym zakresie zasad skutkuje trudnościami w praktyce stosowania danego środka. W tym kontekście uzasadnione jest nawiązanie do sformułowanych w raporcie uwag istotnych z perspektywy uregulowania instytucji przekazania postępowania. Po pierwsze, dostrzeżono potrzebę wprowadzenia mechanizmu wstępnych konsultacji pomiędzy organem wzywającym i wezwanym przed formalnym wystąpieniem z wnioskiem o przekazanie. Po drugie, podniesiono zasadność przewidzenia możliwości zwracania się przez państwa członkowskie o pomoc do Eurojustu, w szczególności na etapie wstępnych konsultacji pomiędzy państwami członkowskimi, a zatem zanim wniosek o przekazanie został wysłany i zwłaszcza w przypadkach, gdy brakuje zgodnego stanowiska pomiędzy organami poszczególnych państw. Po trzecie, w raporcie postulowano nadanie pierwszeństwa bezpośrednim kontaktom pomiędzy właściwymi organami państw członkowskich nad komunikacją z wykorzystaniem organów centralnych. Po czwarte, podkreślono znaczenie wprowadzenia ograniczeń czasowych w celu usprawnienia procesu podejmowania decyzji od czasu wpłynięcia wniosku do czasu podjęcia

decyzji o przekazaniu. Po piąte, zaakcentowano konieczność określenia, jakie informacje powinny być zawarte we wniosku o przekazanie, sprecyzowania kwestii dotyczącej tłumaczeń oraz podziału ich kosztów. Po szóste zaś, zwrócono uwagę na zasadność uregulowania sposobu postępowania w sprawie środków tymczasowych po przekazaniu postępowania i skoordynowania ich z innymi instrumentami wzajemnego uznawania, w tym z ENA oraz nakazami zabezpieczenia i konfiskaty²⁵. Rozporządzenie 2024/3011 realizuje wszystkie postulaty zgłaszane w raporcie Eurojustu, co – przynajmniej z założenia – powinno gwarantować jego funkcjonalność i efektywność. Jednocześnie wydaje się, że współpraca związana z możliwym wykorzystaniem przekazywania postępowań powinna być szybka, zważywszy na określone w Rozporządzeniu 2024/3011 terminy i planowane prowadzenie komunikacji w ramach procedury stosowania danego środka z wykorzystaniem zdecentralizowanego systemu informatycznego.

Przeprowadzone rozważania pozwalają zatem na stwierdzenie, że przekazywanie postępowań stanowi brakujący element unijnego systemu współpracy w sprawach karnych obudowany rozwiązaniami pozwalającymi na jego sprawne i skuteczne stosowanie w praktyce. Pozwala on na kooperację w sytuacjach, w których dochodzi lub może dojść do konfliktów jurysdykcyjnych w związku z równoległe prowadzonymi w różnych państwach członkowskich postępowaniami karnymi o ten sam czyn lub czyny, względem tych samych podmiotów. Opcjonalność przekazania postępowania pozostaje również istotnym rozwiązaniem w sytuacji, gdy wyłączone jest zastosowanie ENA, zarówno ze względu na zaistnienie przesłanek negatywnych jego wykonania, jak i wówczas, gdy istnieją konkretne podstawy do stwierdzenia, że przekazanie podejrzanego lub oskarżonego z wykorzystaniem ENA skutkowałoby oczywistym naruszeniem ich praw podstawowych. W takim zaś układzie przekazanie postępowania może nieraz pozostawać jedynym instrumentem pozwalającym na prowadzenie postępowania względem danej osoby i może spowodować, że dzięki zastosowaniu jego mechanizmów osoba ta nie uniknie odpowiedzialności za popełniony czyn. Przekazanie postępowania stanowi wreszcie optymalne, subsydiarne rozwiązanie problemu w przypadku, gdy niewystarczający okazuje się END, ze względu na skoncentrowanie większości materiału dowodowego na terytorium państwa wezwanego bądź też kiedy większość świadków zamieszkuje w tym państwie. Wprowadzony na mocy Rozporządzenia 2024/3011 instrument współpracy jest wreszcie istotny wówczas, gdy podejrzany, oskarżony lub pokrzywdzony przebywają w państwie wezwanym, dla zapewnienia im możliwości wzięcia udziału w postępowaniu, w tym w szczególności w rozprawie, jeżeli zagwarantowanie tego nie jest osiągalne w ramach wzajemnej pomocy prawnej.

²⁵ Eurojust Report on the Transfer of Proceedings in the European Union, s. 32.

BIBLIOGRAFIA

PIŚMIENNICTWO

- DE JONGE Boudewijn, *Transfer of criminal proceedings: from stumbling block to cornerstone of cooperation in criminal matters in the EU*, „ERA Forum” 21 (2020), s. 449-464.
- LUDWICZAK Maria, *Jurisdiction and Applicable Law in the EU Directive on Transfer of Proceedings in Criminal Matters*, „New Journal of European Criminal Law” 1 (2010), nr 3, s. 343-361.
- OUWERKERK Jannemieke, *Are Alternatives to the European Arrest Warrant Underused? The Case for an Integrative Approach to Judicial Cooperation Mechanisms in the EU Criminal Justice Area*, „European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice” 29 (2021), s. 87-101.
- PAULESU Pier P., *Ne bis in idem and Conflicts of Jurisdiction*, [w:] *Handbook of European Criminal Procedure*, red. R.E. Kistoris, Cham 2018, s. 393-421.
- SCHOMBURG Wolfgang, *Criminal matters: transnational ne bis in idem in Europe – conflict of jurisdictions – transfer of proceedings*, „ERA Forum” 13 (2012), s. 311-324.
- VERREST Pieter, LINDEMANN Michael, MEVIS Paul, SALVERDA Sanne, *The transfer of criminal proceedings in the EU. An exploration of the current practice and of possible ways for improvement, based on practitioners' views*, Rotterdam–Amsterdam–Bielefeld 2022.

ŹRÓDŁA INTERNETOWE

- Chart of signatures and ratifications of Treaty 073 European Convention on the Transfer of Proceedings in Criminal Matters*, w: <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=signatures-by-treaty&treatynum=073> (dostęp: 10.07.2025).
- Eurojust Report on the Transfer of Proceedings in the European Union*, w: <https://www.eurojust.europa.eu/sites/default/files/assets/eurojust-report-on-the-transfer-of-proceedings-in-the-eu.pdf> (dostęp: 10.07.2025).
- Explanatory memorandum accompanies the proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on the transfer of proceedings in criminal matters {SWD(2023) 77 final} – {SWD(2023) 78 final}*, Brussels, 5.4.2023, COM(2023) 185 final, w: [https://www.eumonitor.eu/9353000/1/j4nvke1fm2yd1u0_j9vvik7m1c3gyxp/vmlzisdpdfdx/v=s7z/f=/com\(2023\)185_en.pdf](https://www.eumonitor.eu/9353000/1/j4nvke1fm2yd1u0_j9vvik7m1c3gyxp/vmlzisdpdfdx/v=s7z/f=/com(2023)185_en.pdf) (dostęp: 10.07.2025).
- GLERUM Vincent, KIJLSTRA Hans, *Overarching Analysis*, w: <https://mutualrecognitionnextlevel.eu/sites/mutualrecognition/files/2025-06/MR%202.0%20Overarching%20Analysis.pdf> (dostęp: 10.07.2025).
- KAIKFA-GBANDI Maria, *Addressing the Problems of Jurisdictional Conflicts in Criminal Matters within the EU*, „EUCRIM” (2020), nr 3, w: https://eucrim.eu/media/issue/pdf/eucrim_issue_2020-03.pdf#page=55, s. 209-212 (dostęp: 10.07.2025).

PRZEKAZYWANIE POSTĘPOWAŃ KARNYCH
POMIĘDZY PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

STRESZCZENIE

Artykuł stanowi pierwszą publikację naukową poświęconą analizie nowego instrumentu prawnego w zakresie współpracy w sprawach karnych w Unii Europejskiej. Celem pracy jest dokonanie wstępnej oceny skuteczności, funkcjonalności oraz potencjału instytucji przekazywania postępowań karnych, stanowiącej istotne uzupełnienie istniejących mechanizmów współpracy. W opracowaniu wykorzystano przede wszystkim metodę analizy prawnej, obejmującej interpretację Rozporządzenia (UE) 2024/3011 w sprawie przekazywania postępowań w sprawach karnych, w nawiązaniu do dostępnej literatury przedmiotu oraz w kontekście innych instrumentów kooperacji w sprawach karnych. Uzyskane wyniki wskazują, że przekazywanie postępowań stanowi istotne narzędzie, które zwiększa elastyczność i efektywność systemu współpracy, a jednocześnie pozostaje obudowane procedurami i mechanizmami gwarantującymi transparentność i skuteczność.

Słowa kluczowe: przekazywanie postępowań karnych; Rozporządzenie (UE) 2024/3011; współpraca w sprawach karnych; Unia Europejska